

stahovat síť soudního řízení pro uznání paternity, si valně starosti se službou v c. a k. armádě nedělá. Bud' jak bud', zmizel z města jako čmoud. V Terstu se nalodil na záoeanský parník a tři týdny nato vystoupil v New Yorku. Vyprávělo se, že cestou přes oceán mu vítr odnesl čepici do bílé pěny pod lodí, a tak mladý Kubovský vstoupil na břeh Spojených států s hlavou nepokrytou. A neskloněnou, samosebou.

Strýc Harry obchodoval starožitnostmi. Před válkou se mu valně nevedlo, ale když ho den vítězství nad Japonskem zastihl v zelené uniformě na Salamounských ostrovech, naskytla se mu životní šance a strýc se jí chopil. Zatímco se jeho kamarádi mohli umlátit, aby se dostali do nejbližšího transportu domů, strýček se dobrovolně přihlásil do služby v okupační armádě. V Kyotu začal skupovat od zbídačelých šlechticů poklady z období Tokugawa Šogunate. Dotáhl to tak daleko, že jednu dobu brázdily Tichý oceán tři nákladní lodi plné jeho zboží. Aby neupoutal nevídanou pozornost, posílal některé články přes Mexiko a Kanadu, ale nic naplat, v polovině roku 1946 se americké vojenské kruhy doslechly o jeho podnikavosti a strýček Harry byl spěšně demobilizován.

Z květnových voleb vyšli komunisté jako nejsilnější politická strana a strýček Harry spěchal do Prahy, aby to ještě stihl, než mu Stalin dveře do vlasti přibouchne.

Strýček Harry se ubytoval v hotelu Alcron, ale nepobyl tam ani čtyřicet hodin. Hned první den se seznámil s neuvěřitelně drzým šmelinářem, kterého měla policie na mušce dnem i nocí. Nad sklenkou martelu v baru Esplanade ukuli ti dva plán, podle kterého měl strýček Harry získat za polovinu ceny běžné na světovém trhu třicet zlatých ingotů, ukradených v posledních týdnech války z Říšské banky.

Muž, který seděl na barové stoličce hned vedle nich, byl policista. Naštěstí to byl zároveň člen Lidové strany,

slušný, pobožný chlápek. Nakonec z té stoličky slezl a šel zavolat svého otce, aby si odvedl toho svého švingulanského příbuzného domů a nedal mu podlehnout pokušení. Každý jiný fízl by si byl počkal, až bude zlato dodáno, a pak provedl zatčení, čímž by se Harryho odjezd z Československa odsunul asi tak o tři roky.

Od té doby bydlel strýček Harry s námi. Nepustili jsme ho z očí a jemu se to ohromně zamlouvalo. Zanedlouho ztratil zájem o starožitnosti a o obchod vůbec. Stal se horlivým čtenářem časopisů a novin a předplatil si všechno, co u nás vycházelo. Jednou si vyjel na týden na Slovensko. Vrátil se domů celý nadšený nad tím, že Slováci, mnohem víc než Češi, zřejmě chápou, co to ten komunismus vlastně je. Byl úplně bez sebe blahem, když Rudé právo otisklo fejeton, v němž se naznačovalo, že Harry Kent je osobní vyslanec Trumanův a že přišel do Prahy proto, aby zmařil konečné vítězství pokrokových mas.

Koncem července se celá naše rodina přesunula do domu v Orlici. Já teď měl strýčka Harryho za stálého společníka. Byli jsme nerozluční hned od toho prvního chladného rosného jitra, kdy jsme v sedm ráno seděli sami na prosluněné verandě a pili čerstvé mléko. Než otec s matkou sešli dolů, což bylo obvykle kolem deváté, bývali jsme už uprostřed jezera a měli políceno na kapry.

Jednou se strýček Harry rozhodl, že je načase, abychom se porozhlédli po okolní krajině. V šest ráno jsme se vydali na sever, ruksaky na zádech, přes hluboké lesy a louky poseté pampeliškami, pečlivě se vyhýbajíc všemu, co stvořila lidská ruka.

Ta krajina mi byla zcela neznámá. Za války to byly Sudety a nesmělo se tam. Teď jsme tudy putovali pod sluncem, které čím dál tím víc upalovalo, strýček Harry ve vojenských bagančatech, v zelených vojenských kalhotách s hlubokými kapsami skoro až na kolena a v



eisenhowerovce. Od našeho příjezdu do Orlice se stávalo čím dál častěji, že Džony Kraun se zjevoval v podobě ducatého strýce s náramně huňatým obočím a s ušima odstávajícíma v pravém úhlu od hlavy.

Byl to den, kdy jsme ani jednou myšlenkou nezavádili o zhoršující se politickou situaci, den bez nervózních rodičů, kteří bývali tak pohroužení do vlastních myšlenek, že ani neslyšeli, když jsem se jich na něco ptal, natož aby mi odpovídali. Místo toho jsme poslouchali, jak nám vysoko nad hlavami šumějí jedle ve větru, dávali se, jak se motýli míhají po bludných stezkách vzduchem, brouzdali se v bystřinách po kluzkých kamenech a pili z dlani nádherně osvěžující ledovou vodu.

Zanedlouho potom, co jsme snědli chleby se salámem, dorazili jsme k řece. Strýček Harry se zastavil, ukázal na druhý břeh a prohodil, že támhle už je Polsko.

"No ne!"

Zůstal jsem stát jako omráčený, už zase s pusou dokořán, což byl výraz, který musel strýček Harry tou dobou pokládat za zcela přirozený. Na Polsku nebylo nic zvláštního. Byly tam stejné jedle, stejné pampelišky, stejně blahodárný klid. Poprvé v životě jsem viděl státní hranici. Napínal jsem zrak, abych uviděl nějakého Poláka. Jsou černí nebo mají šikmé oči? Ale až na osamělého motýlka, který přelétal přes řeku do Československa, jako by se mu nechtělo, neviděl jsem nic. Ani na tom motýlovi nebylo nic výrazně polského. Stál jsem tam a dlouho hleděl do Polska. Strýček Harry si zul bagančata a ponořil utrmácené nohy do proudu. Pak si všiml, že ještě pořád civím na sever, a zeptal se:

"Copak je tohle poprvé, co vidíš tuhle hranici?"

Přikývl jsem.

"Tohle je poprvé, co vidím vůbec nějakou hranici." Strýček Harry vytáhl nohy z řeky a pokýval hlavou:

"Já pořád zapomínám ... pořád zapomínám ..."

Cestou domů jsem se ho zeptal, kolik hranic v životě

překročil. Odpověděl, že kromě jedné velice důležité, která se zove hranice zdravého rozumu, překročil jich snad stovky. Když jsme zase sestupovali do údolí Orlice, zpíval si z plných plic a falešně, až hrůza.

Po chvíli se mi zdálo, že jsem přivedl strýčka Harryho do tak dobré nálady, že se ho mohu zeptat, jak to vlastně bylo s tou válkou v Tichém oceánu. Virtuózně změnil téma a začal mi vykládat, že až pojedu do yellowstonského parku, musím mít dobrý rychlý vůz, protože medvědi se tam potulují v stohlavých stádech a na dlážděných dálnicích snadno dosahují rychlosti padesáti kilometrů za hodinu. Slíbil jsem mu, že do Yellowstoneu ani nepáchnu bez své spolehlivé, vzduchem chlazené tetry. Rozchechtali jsme se, až jsme se za břicha popadali, a dům Dubských se objevil v dohledu.

Dva dny předtím, než se měl strýček Harry vrátit do Prahy na mohutný srpnový sjezd Lidové strany, pozval celou rodinu na večeři. Domluvil se s místním hospodským Šturmem (ten se hned rozejel do nejbližšího města, aby si dal honem vyčistit smokas) a v sedm večer jsme všichni, otec, strýček Harry, maminka a já, vkročili do Šturmovy restaurace na druhé straně jezera. Zavedli nás přes místnost, plnou štiplavého kouře a opálených chlapů s hrubýma rukama i obličejí a s nakřáplými hlasy, kteří mazali mariáš usmolenými kartami, do privátního salónku v zadním traktu restaurace.

Šturm poletoval kolem stolu tak trochu jako ten polský motýlek, naléval nám ze stříbrných šálků hovězí polévku s játrovými knedlíčky a proháněl zpoceného číšníka z kuchyně, do kuchyně a do lokálu, aby trochu ztišil rámusící proletariát.

Večeře byla znamenitá. Svíčková prolínala jazyk dokonale rozkoší, knedlíky se rozplývaly v ústech v povlak dobroty a ananasový dort zakončil hody triumfálním burácením kulinárního crescendo. Strýček Harry si zapálil havano a poprvé jsem uviděl, že i tatínek